

PLENUL CONSILIULUI CONCURENȚEI

Republica Moldova, MD - 2032, Chișinău, str. Aleco Russo 1
E-mail: office@competition.md; www.competition.md

DECIZIE mun. Chișinău

din 23.01.2026

nr. EMAS-01

Plenul Consiliului Concurenței,
acționând în temeiul art. 41 al Legii concurenței nr. 183/2012, art. 10 alin. (2) lit. b) al Legii cu privire la ajutorul de stat nr. 139/2012, Hotărârii Parlamentului privind numirea în funcție a unui membru și președinte al Plenului Consiliului Concurenței nr. 33/2022, Hotărârii Parlamentului privind numirea în funcția de vicepreședinte al Plenului Consiliului Concurenței nr. 210/2024, Hotărârii Parlamentului privind numirea în funcția de membru al Plenului Consiliului Concurenței nr. 381/2023 și Hotărârii Parlamentului privind numirea în funcția de membru al Plenului Consiliului Concurenței nr. 211/2024,

analizând notificarea cu privire la schema de ajutor de stat acordat pentru finanțarea distribuirii publicațiilor periodice naționale și regionale/locale parvenită de la Ministerul Culturii prin intermediul Sistemului informațional automatizat „Registrul ajutoarelor de stat” cu nr. 01017 din 28.08.2025, materialele anexate și nota examinatorului

A CONSTATAT:

I. CONTEXTUL MĂSURII DE SPRIJIN

1. Ministerul Culturii a transmis, prin intermediul Sistemului informațional automatizat „Registrul ajutoarelor de stat” notificarea nr. 01017 din 28.08.2025 privind schema de ajutor de stat pentru finanțarea distribuirii publicațiilor periodice naționale și regionale/locale.
2. Prin scrisorile nr. EMAS-07/361-1479 din 02.09.2025; EMAS-07/415-1753 din 15.10.2025; EMAS-07/473-1911 din 14.11.2025 Consiliul Concurenței a comunicat Ministerului Culturii că informația este incompletă și urmează a fi completată corespunzător.

3. Notificarea a devenit efectivă la data de 18.11.2025, fapt despre care a fost informat furnizorul ajutorului de stat prin scrisoarea nr. EMAS-07/514-2068 din 05.12.2025.
4. În vederea asigurării transparenței în procesul decizional, în conformitate cu art. 18 alin. (1) din Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, comunicatul cu privire la notificarea care a devenit efectivă a fost plasat pe site-ul web oficial al Consiliului Concurenței la data de 14.01.2026, pentru obținerea observațiilor și punctelor de vedere.
5. Totodată, se constată că măsura de sprijin a fost notificată ex post Consiliului Concurenței după aprobarea și inițierea implementării acesteia, și nu la nivel de intenție până la aprobarea actului normativ de acordare, fapt ce contravine prevederilor art. 8 din Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, care impune obligația notificării prealabile a măsurilor de sprijin înainte de punerea lor în aplicare. Astfel, urmează întreprinderea măsurilor ce se impun.

II. BAZA LEGALĂ PENTRU ACORDAREA MĂSURII DE SPRIJIN

- Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat prin Legea nr.112/2014.
- Legea presei nr. 243/1994.
- Legea bugetului de stat pentru anul 2025 nr.310/2024.
- Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea Mecanismului de finanțare a distribuirii publicațiilor periodice din Republica Moldova pentru anul 2025 nr. 502/2025.

III. BENEFICIARIII MĂSURII DE SPRIJIN

6. Potrivit art. 3 din Legea nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat, beneficiar al ajutorului de stat este orice persoană fizică sau juridică independentă, angajată într-o activitate economică ce constă în oferirea de bunuri sau servicii pe o piață.
7. Conform pct. 3 din Mecanismul de finanțare a distribuirii publicațiilor periodice din Republica Moldova pentru anul 2025 aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 502/2025 cu privire la aprobarea Mecanismului de finanțare a distribuirii publicațiilor periodice din Republica Moldova pentru anul 2025 (în continuare – *Hotărârea Guvernului nr.502/2025*), beneficiarii ai Mecanismului sunt publicațiile periodice naționale și regionale/locale care îndeplinesc cumulativ următoarele criterii:

- 1) sunt publicații periodice de format presă scrisă, nu sunt filiale/companii-fiice ale publicațiilor din străinătate și sunt editate de o persoană juridică înregistrată în Republica Moldova;
- 2) există de cel puțin doi ani în Republica Moldova, apar de cel puțin o dată pe lună și au un tiraj de cel puțin 1 000 de exemplare per ediție pentru publicațiile periodice naționale și de cel puțin 500 de exemplare pentru publicațiile periodice locale/regionale;
- 3) produc conținut local de interes public, care vizează actualitatea din Republica Moldova și/sau se referă la protagoniști din Republica Moldova în proporție de cel puțin 75%;
- 4) nu sunt fondate și/sau finanțate, total sau parțial, de formațiuni politice, autorități ale administrației publice locale, centrale și/sau de nivel special, confesiuni religioase, syndicate/patronate, precum și de întreprinderi/ companii care nu au ca scop principal declarat realizarea și diseminarea în spațiul public a produselor mediatice pentru care poartă responsabilitate editorială;
- 5) nu au ca administratori membri sau reprezentanți ai formațiunilor politice, ai autorităților administrației publice locale sau centrale, ai confesiunilor religioase, ai syndicatelor/patronatelor și nu promovează, direct sau indirect, interesele unor grupuri politice, administrative și/sau economice sau ale intermediarilor acestora, precum și persoane aflate sub sancțiuni internaționale;
- 6) asigură transparența proprietății, a redacției și a tirajului, realizată prin indicarea proprietarului/editorului, a numelui redactorului-șef și a numelui reporterilor, a datelor de contact ale redacției, a periodicității apariției, a tirajului fiecărei ediții, iar pe site-urile lor web sunt publicate politica editorială și date despre proprietari/acționari;
- 7) au semnat și respectă Codul deontologic al jurnalistului din Republica Moldova, îndeplinesc deciziile și recomandările Consiliului de Presă din Republica Moldova;
- 8) promovează menținerea păcii, consolidarea democrației, coeziunea socială, aderarea la Uniunea Europeană, a obiectivelor naționale de securitate, gândirea critică, implicarea civică, drepturile omului, istoria locală, cultura artistică, de securitate și identitară, precum și lupta împotriva dezinformării, manipulării informațiilor și ingerințelor străine;
- 9) delimitează clar publicitatea politică și publicitatea comercială prin marcaj ușor de perceput și de identificat de către cititori;
- 10) respectă legislația privind reflectarea campaniilor electorale și nu sunt incluse în rapoartele de monitorizare ale organizațiilor necomerciale membre ale Coaliției Civice pentru Alegeri Libere și Corecte în sensul promovării partidelor politice și/sau concurenților electorali;

- 11) nu au datorii față de bugetul public național;
  - 12) și-au onorat obligațiile pentru contractele încheiate anterior;
  - 13) nu au inclus tariful de distribuire în prețul abonamentului;
  - 14) nu beneficiază de finanțare pentru compensarea și acoperirea cheltuielilor de distribuție prin intermediul Fondului de subvenționare a mass-mediei sau a altor scheme de ajutor de stat.
8. Potrivit informației prezentate de către Ministerul Culturii, în perioada ianuarie-decembrie 2025 au beneficiat de măsura de sprijin 13 publicații periodice.

IV. DESCRIEREA MĂSURII DE SPRIJIN

9. Schema de ajutor de stat notificată constă în susținerea publicațiilor periodice naționale și regionale prin compensarea și acoperirea cheltuielilor de distribuție pentru perioada 1 ianuarie – 31 decembrie 2025. Finanțarea distribuirii publicațiilor periodice se efectuează în conformitate cu HG nr. 502/2025 și în limita mijloacelor financiare prevăzute în acest scop în Legea bugetului de stat pentru anul 2025 nr. 310/2024.
10. Potrivit pct. 2 din Hotărârea Guvernului nr. 502/2025, Ministerul Culturii asigură, din fondurile prevăzute în bugetul de stat pentru anul 2025, transferul mijloacelor financiare către Întreprinderea de Stat „Poșta Moldovei” (în continuare – Î.S. „Poșta Moldovei”) pentru compensarea tarifelor de distribuire a publicațiilor periodice pe baza deciziilor și documentelor confirmative prezentate de Asociația Presei Independente (*în continuare - API*).
11. Conform pct. 4 din Hotărârea Guvernului nr. 502/2025, API asigură evaluarea dosarelor publicațiilor periodice naționale și regionale/locale și aprobă lista beneficiarilor Mecanismului de finanțare a distribuirii publicațiilor periodice din Republica Moldova pentru anul 2025.
12. Subsecvent, API prezintă, până la data de 15 a fiecărei luni Ministerului Culturii lista redacțiilor beneficiare, tirajul și sumele propuse spre finanțare.
13. API prezintă Consiliului de examinare și selecție calculele privind repartizarea sumelor destinate publicațiilor periodice beneficiare pe baza facturilor recepționate de la beneficiari și a informațiilor oferite de Î.S. „Poșta Moldovei” privind tirajele distribuite și asigură monitorizarea publicațiilor periodice beneficiare privind respectarea condițiilor Mecanismului de finanțare a distribuirii publicațiilor periodice din Republica Moldova pentru anul 2025.
14. În conformitate cu pct. 4 din Mecanismul de finanțare a distribuirii publicațiilor periodice din Republica Moldova pentru anul 2025 aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 502/2025, pentru a beneficia de sprijin, redacțiile publicațiilor

periodice naționale și regionale/locale depun un dosar către API care conține următoarele informații/documente obligatorii:

1. cererea în formă liberă, adresată API, prin care se solicită includerea în lista beneficiarilor prezentului Mecanism. Cererea va fi semnată de către reprezentantul persoanei juridice care editează publicația periodică, iar în cerere se va confirma:

1.1. corespunderea cumulativă a redacției solicitante criteriilor de selectare a beneficiarilor, menționate la punctul 3;

1.2. angajamentul redacției de a respecta aceste criterii pe întreaga durată a acordării finanțării din prezentul Mecanism;

1.3. asumarea condiției că nerespectarea a cel puțin unuia dintre criteriile de selectare va determina excluderea din lista beneficiarilor.

2. copia ultimului bilanț contabil/ultimei situații financiare și a ultimei facturi de expediție de la tipografie, cu indicarea tirajului unei ediții a publicației periodice;

3. declarația pe propria răspundere a proprietarului (editorului, beneficiarului final) privind neapartenența sa politică și caracterul nonpartizan al publicației periodice;

4. declarația pe propria răspundere care va include o detaliere a costurilor ce țin de procesul de producere a publicațiilor periodice pentru anul 2024, așa cum prevăd Indicațiile metodologice privind contabilitatea costurilor de producție și calculația costului produsului și serviciilor, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor nr. 118/2013;

5. copia contractului de distribuție a publicațiilor periodice încheiat cu Întreprinderea de Stat „Poșta Moldovei” pentru anul 2025.

15. Ministerul Culturii asigură evidența contabilă și statistică a utilizării mijloacelor bugetare destinate distribuirii publicațiilor periodice din Republica Moldova, prezentând Ministerului Finanțelor rapoarte financiare trimestriale.

16. Ministerul Culturii întocmește și ține un registru electronic intern al utilizării mijloacelor bugetare destinate distribuției publicațiilor periodice din Republica Moldova.

17. Registrul cuprinde informații referitoare la denumirea și codul fiscal al beneficiarului, suma alocației bugetare, inclusiv informațiile necesare pentru Registrul ajutoarelor de stat, în conformitate cu prevederile Legii nr. 71/2007 cu privire la registre și ale actului normativ adoptat de Consiliul Concurenței cu privire la Registrul ajutoarelor de stat.

18. Ministerul Culturii solicită restituirea alocațiilor bugetare repartizate neconform dacă după repartizarea alocațiilor bugetare se constată, prin hotărâre judecătorească irevocabilă sau decizie incontestabilă a organului de control competent, că:

1) beneficiarul nu îndeplinește criteriile de selecție prevăzute la pct. 3 din Mecanismul de finanțare a distribuirii publicațiilor periodice din Republica

Moldova pentru anul 2025 aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 502/2025 din momentul în care a intervenit necorespunderea;

- 2) decizia Consiliului de examinare și selecție privind repartizarea alocațiilor bugetare beneficiarului conține erori de calcul.
19. Prin urmare, măsura de sprijin notificată constă în acordarea de subvenții privind susținerea publicațiilor periodice naționale și regionale/locale și este acordată de către Ministerul Culturii de la bugetul de stat prin legea bugetară anuală.
20. Potrivit Ministerului Culturii, obiectivul principal pentru acordarea acestei măsuri de sprijin este promovarea culturii și conservarea patrimoniului cultural.
21. Perioada de aplicare a schemei de ajutor de stat notificate este 1 ianuarie - 31 decembrie 2025.
22. Conform informației prezentate prin scrisoarea nr. 03/3-09/134 din 21.01.2026, mărimea subvențiilor pentru perioada ianuarie-decembrie 2025 a constituit **10 317,5** mii lei, informația fiind prezentată în tabelul 1.

Tabelul 1. Valoarea măsurii de sprijin, mii lei

Nr.	Denumirea beneficiarului	IDNO	Sectorul de activitate (CAEM	Valoarea ajutorului de stat ianuarie - decembrie 2025, (mii lei)
1.	R.P.P.Z. „Cerere si Ofertă”	1003602002370	J5814	540, 4
2.	P.P. „Ecoul Nostru” S.R.L.	1002602002524	J5814	213, 4
3.	P.P. „Est Curier”	1013620010457	J5814	289, 1
4.	„Literatura și Arta” („Fundatia culturală pentru literatură și artă”)	1004620005528	J5814	266, 9
5.	P.P. „Gazeta Satelor”	1016620001719	J5814	772, 3
6.	P.P. „Natura” S.R.L.	1004600031520	J5814	260, 6
7.	P.P. „Expresul” („Novaex” S.R.L.)	1015609000060	J5814	164, 1
8.	P.P. „Opinia Liberă” S.R.L.	1012606003298	J5814	496, 9
9.	P.P. „Unghiul” S.R.L.	1002609002006	J5814	1 141, 0
10.	P.P. „Ziarul de Gardă” S.R.L.	1004600020186	J5814	4 782, 0
11.	P.P. „Ziarul Nostru Web”	1019607002666	J5814	735, 8
12.	P.P. „Acasă”	1004606003132	J5814	344,0
13.	P.P. „Veteranul”	101262000725	J5814	310, 5
Total:				10 317,5

Sursa: Formularul general de notificare a ajutorului de stat

V. EVALUAREA MĂSURII DE SPRIJIN PRIN PRISMA AJUTORULUI DE STAT

23. Pentru a constitui ajutor de stat conform art. 3 din Legea nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat, măsura de sprijin trebuie să întrunească cumulativ următoarele condiții:

- a) este acordată de furnizor din resurse de stat sau din resursele unităților administrativ-teritoriale sub orice formă;
- b) conferă beneficiarului un avantaj economic care nu ar fi fost obținut în condiții normale de piață;
- c) este acordată în mod selectiv;
- d) denaturează sau riscă să denatureze concurența.

În continuare măsura de sprijin va fi examinată prin prisma celor 4 condiții stipulate mai sus.

a) este acordată de furnizor din resurse de stat sau din resursele unităților administrativ-teritoriale sub orice formă

24. Acordarea unui avantaj direct sau indirect prin intermediul resurselor de stat și imputabilitatea unei astfel de măsuri în sarcina statului sunt două condiții separate și cumulative pentru existența ajutorului de stat.

➤ *Imputabilitatea statului*

25. În cazul în care o autoritate publică acordă un avantaj unui beneficiar, măsura este prin definiție imputabilă statului, chiar dacă autoritatea în cauză beneficiază de autonomie juridică față de alte autorități publice. Același lucru este valabil și în cazul în care o autoritate publică desemnează un organism privat sau public pentru administrarea unei măsuri care conferă un avantaj.¹

26. Luând în considerare faptul că, Ministerul Culturii este cel care decide în baza prevederilor actelor normative în domeniu, acordarea subvențiilor din bugetul de stat, putem constata că măsura de sprijin este imputabilă statului.

➤ *Transferul resurselor de stat*

27. Conform art. 3 al Legii cu privire la ajutorul de stat, resurse de stat sau resurse ale unităților administrativ-teritoriale reprezintă totalitatea patrimoniului, inclusiv sub formă de mijloace financiare, ce aparține statului, unităților administrativ-teritoriale, inclusiv unități teritoriale autonome Găgăuzia. Numai avantajele acordate direct sau indirect din resurse de stat pot constitui ajutor de stat. Transferul resurselor de stat poate lua multe forme, acestea fiind prevăzute în art. 6 al Legii cu privire la ajutorul de stat.

28. Faptul că o măsură prin care se acordă un avantaj nu este finanțată direct de către stat, ci de către un organism public sau privat înființat sau desemnat de

---

¹ Comunicarea Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (2016/C 262/01), pct. 39

stat pentru administrarea ajutorului nu înseamnă în mod necesar că măsura nu este finanțată din resurse de stat.

29. O măsură adoptată de o autoritate publică și care favorizează anumite întreprinderi sau produse nu pierde caracterul unui avantaj gratuit în virtutea faptului că aceasta este, în totalitate sau parțial, finanțată prin contribuții impuse de autoritatea publică și percepute pentru întreprinderile în cauză.
30. Fondurile finanțate prin taxe obligatorii impuse de legislația statului membru, gestionate și repartizate în conformitate cu prevederile legislației respective, pot fi considerate ca resurse de stat în sensul articolului 107 (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, chiar dacă sunt gestionate de entități separate de autoritățile publice.
31. Conform pct. 2 din Hotărârea Guvernului nr.502/2025, Ministerul Culturii asigură din fondurile prevăzute în bugetul de stat pentru anul 2025, transferul mijloacelor financiare către Î.S. „Poșta Moldovei” pentru compensarea tarifelor de distribuire a publicațiilor periodice.
32. Î.S. „Poșta Moldovei” utilizează mijloacele financiare în vederea onorării angajamentelor sale financiare față de publicațiile periodice, conform termenelor și condițiilor stabilite în contractele semnate cu redacțiile beneficiare. Având în vedere că, sursele de finanțare provin de la bugetul de stat care ulterior sunt alocate prin intermediul Ministerului Culturii către Î.S. Poșta Moldovei pentru fiecare publicație periodică, măsura de sprijin respectivă reprezintă un transfer de resurse de stat.
33. Ținând cont de faptul că cele două condiții sus menționate sunt îndeplinite cumulativ, se constată că aceste măsuri sunt acordate din resurse de stat.

b) conferă beneficiarului un avantaj economic care nu ar fi fost obținut în condiții normale de piață

34. Un avantaj este orice beneficiu economic pe care întreprinderea nu l-ar fi putut obține în condiții normale de piață, și anume în absența intervenției statului. Ori de câte ori situația financiară a unei întreprinderi este îmbunătățită ca rezultat al intervenției statului în condiții care diferă de condițiile normale de piață, există un avantaj. Noțiunea de avantaj include toate situațiile în care întreprinderile sunt scutite de costurile inerente activităților lor economice.
35. Având în vedere că beneficiarilor schemei de ajutor de stat le sunt acoperite anumite costuri efectuate aferente activității sale, iar situația financiară a acestora este îmbunătățită ca rezultat al intervenției statului, în condițiile în care piața nu le oferă asemenea avantaje, se constată întrunirea condiției respective.
36. Măsura de sprijin ar putea conferi un avantaj indirect Î.S. „Poșta Moldovei”, întrucât ajutorul direct acordat publicațiilor periodice este destinat exclusiv achiziționării serviciilor prestate de către acest operator. Astfel, măsura de

sprijin are efectul menținerii temporare a unui anumit nivel al activității serviciilor poștale, nivel care, în absența acesteia, s-ar fi redus semnificativ ca urmare a creșterii tarifelor.

37. Luând în considerare cele menționate, se constată întrunirea și celei de a doua condiție - *conferă beneficiarului un avantaj economic care nu putea fi obținut în condiții normale de piață*, atât în cazul beneficiarilor direcți, cât și a celui indirect.

c) este acordată în mod selectiv

38. Pentru a se încadra în domeniul de aplicare a normelor cu privire la ajutorul de stat, o măsură de sprijin trebuie să favorizeze anumite întreprinderi sau producția anumitor bunuri. Nu toate măsurile care favorizează operatorii economici se încadrează în noțiunea de ajutor, ci numai cele care acordă un avantaj în mod selectiv anumitor întreprinderi sau categorii de întreprinderi sau anumitor sectoare economice ².

39. Luând în considerare că, măsura de sprijin se acordă doar unor anumitor entități, în sensul pct. 3 din Mecanismul de finanțare a distribuirii publicațiilor periodice din Republica Moldova pentru anul 2025, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 502/2025, condiția selectivității se consideră întrunită.

d) denaturează sau riscă să denatureze concurența

40. Pentru a se considera că ajutorul denaturează concurența, în mod normal, este suficient ca ajutorul să ofere beneficiarului un avantaj prin scutirea de cheltuieli pe care, în caz contrar, acesta ar fi trebuit să le suporte în cursul operațiunilor comerciale curente³.
41. Astfel, ținând cont că activitatea de editare a publicațiilor periodice poate fi practică, inclusiv și de alte întreprinderi, totodată, având în vedere că anterior a fost constatat faptul conferirii beneficiarilor măsurii de sprijin, în mod selectiv, a unui avantaj economic care nu ar fi fost obținut în condiții normale de piață, se constată întrunirea și ultimei condiții.
42. În contextul celor menționate mai sus, se constată că măsura de sprijin notificată întrunește condițiile ajutorului de stat, prevăzute la art. 3 din Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat.

V. EVALUAREA COMPATIBILITĂȚII AJUTORULUI DE STAT

43. Evaluarea compatibilității prezentei măsuri de sprijin se va efectua în baza analizei comparative, prevăzute de Regulamentul privind forma de notificare, procedura de examinare și adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 1 din 02.01.2025.

² Comunicarea Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (2016/C 262/01), pct. 117.

³ Comunicarea Comisiei Europene privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 7 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (2016/C262/01, pct. 189).

44. Această modalitate de evaluare este justificată prin faptul că Regulamentul privind evaluarea ajutoarelor de stat pentru cultură și pentru conservarea patrimoniului, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 3 din 08.09.2016, nu corespunde în totalitate cadrului normativ al Uniunii Europene, inclusiv sub aspectul definirii obiectivelor și al stabilirii categoriilor de activități culturale pentru care pot fi acordate ajutoare de stat, în special prevederilor Regulamentului (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat.
45. Astfel, pct. 8 lit. f) din Regulamentul privind evaluarea ajutoarelor de stat pentru cultură și pentru conservarea patrimoniului prevede că Consiliul Concurenței evaluează acordarea ajutoarelor de stat pentru activitățile de scriere, editare, producție, distribuție, digitizare și publicare a operelor muzicale și literare, inclusiv a traducerilor, **ziarelor și revistelor**.
46. Totodată, trebuie menționat faptul că Regulamentul prenotat transpune art. 53 din Regulamentul (UE) nr.651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat. Prevederile art. 53 alin. (10) din Regulament indică expres că *ajutoarele pentru ziare și reviste, publicate fie în format tipărit, fie în format electronic, nu sunt eligibile în temeiul prezentului articol*, în timp ce Regulamentul național include ziarul și revistele în categoria activităților de scriere, editare, producție, distribuție, digitizare și publicare a operelor muzicale și literare.
47. Scopul Regulamentului (UE) nr. 651/2014 este de a stabili condițiile în care anumite ajutoare de stat sunt scutite de obligația de notificare. Prin urmare, acest regulament stabilește un cadru favorabil pentru anumite tipuri de ajutoare. În situațiile în care ajutoarele în cauză nu se încadrează în criteriile stabilite în Regulament, ele sunt examinate conform normelor generale de evaluare a compatibilității ajutoarelor sau normelor speciale stabilite pentru ajutoarele respective.
48. În același timp, conform **art. 340 alin. (1) din Acordul de Asociere între Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte**, ajutoarele de stat se evaluează pe baza criteriilor care decurg din aplicarea normelor în materie de concurență aplicabile în UE, în special a articolului 107 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, și a instrumentelor de interpretare adoptate de instituțiile UE, inclusiv jurisprudența relevantă a Curții de Justiție a Uniunii Europene.

49. Mai mult, în lipsa unor reglementări speciale, ajutoarele pentru ziare și reviste sunt evaluate în Uniunea Europeană conform normelor generale stabilite în articolul 107 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.
50. Conform art. 1 alin. (2) din Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, în cazul în care tratatele internaționale care reglementează domeniul ajutorului de stat și la care Republica Moldova este parte stabilesc alte dispoziții și prevederi decât cele din prezenta lege, se aplică dispozițiile și prevederile tratatului internațional.
51. Prin urmare, având în vedere prevederile enunțate mai sus, autoritatea de concurență poate evalua compatibilitatea ajutoarelor de stat conform analizei comparative, stabilite în Regulamentul privind forma de notificare, procedura de examinare și adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 1 din 02.01.2025.
52. Conform pct. 141 din Regulamentul privind forma de notificare, procedura de examinare și adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat nr. 1/2025, evaluarea compatibilității ajutorului de stat prin analiza comparativă a efectelor negative asupra concurenței și a efectelor pozitive ale ajutorului de stat, pornește de la contribuția acestuia la îndeplinirea unor obiective stabilite de interes public. La compararea acestor efecte se ia în considerare impactul ajutorului asupra bunăstării sociale. În acest scop, este necesar de răspuns la următoarele întrebări:
1. *Prin măsura de ajutor se urmărește un obiectiv de interes public bine definit?*
53. Acordarea sprijinului pentru publicațiile periodice naționale și regionale/locale contribuie la îndeplinirea obiectivului de interes public bine definit, și anume satisfacerea cerințelor culturale/informaționale și educative ale societății, promovarea transparenței și consolidarea unei culturi democratice. Prin apariția constantă a publicațiilor periodice precum: Ziarul de Gardă, Acasă, Literatura și Arta, Natura etc., se asigură o informare corectă, echilibrată și relevantă a cetățenilor cu privire la evenimentele social-politice, culturale și economice.
54. În conformitate cu Convenția UNESCO 2005 privind protejarea și promovarea diversității expresiilor culturale, cultura nu este doar un produs, ci un proces viu, care se exprimă prin multiple forme de creație, producție și diseminare artistică. Diversitatea culturală reflectă varietatea modurilor în care grupurile și societățile umane își manifestă patrimoniul, valorile și identitățile, iar expresiile culturale sunt rezultatul creativității individuale și colective, având conținut simbolic, artistic și valoric. Astfel, activitățile, bunurile și serviciile culturale, indiferent de valoarea lor comercială, sunt purtătoare de expresii identitare și reprezintă instrumente esențiale pentru dialogul intercultural, inovare și coeziune socială.

55. Potrivit datelor prezentate de Ministerul Culturii publicațiile periodice naționale sunt apreciate pentru contribuția lor la dezvoltarea unei prese independente, la consolidarea spiritului critic și la ridicarea nivelului de cultură și informare a societății. Ele au devenit platforme esențiale pentru dezbateri, dialog și exprimare liberă, având un impact major asupra vieții sociale și a dezvoltării conștiinței civice a cetățenilor.
56. Publicațiile periodice naționale captează constant atenția cititorilor, oferind materiale de investigație, reportaje sociale și articole de opinie care reușesc să trezească interesul pentru problemele de actualitate, să dezvolte gândirea critică și să cultive un comportament civic activ. În acest sens, aceste publicații au un caracter educativ și formativ, contribuind la crearea unei societăți mai informate și mai responsabile.
57. Sprijinirea apariției lor regulate este esențială, deoarece acestea servesc drept platformă de dezbateri publică și mijloc de informare echilibrată într-un mediu mediatic tot mai fragmentat. Prin anchete și analize, publicațiile precum „Ziarul de Gardă” dezvăluie fapte de interes public, contribuie la combaterea corupției și la responsabilizarea autorităților. În același timp, reviste precum „Acasă” oferă conținut educativ și cultural, îndreptat spre consolidarea valorilor familiei, promovarea tradițiilor și susținerea unor stiluri de viață sănătoase.
58. Într-o eră în care accesul la informație este instant și nefiltrat, publicarea și distribuirea constantă a materialelor jurnalistice verificate și de calitate reprezintă o necesitate socială. Acestea contribuie la combaterea dezinformării, la reducerea manipulării informaționale și la formarea unei opinii publice bazate pe fapte.
59. Investițiile în acest sector ar putea contribui semnificativ la realizarea unor obiective importante pe termen mediu și lung, atât în domeniul civic, cât și în cel cultural. Astfel, ar fi sprijinită dezvoltarea unui public educat, capabil să distingă între informație și propagandă, pregătit să participe activ la luarea deciziilor și să se implice în viața comunității. De asemenea, ar fi stimulată colaborarea între jurnaliști, experți și instituții publice, pentru a crea conținut adaptat necesităților de informare ale fiecărui segment social.
2. *Ajutorul este structurat în așa fel încât să contribuie la îndeplinirea obiectivului de interes public, prin urmare, ajutorul propus vizează disfuncționalitatea pieței sau alte obiective?*
60. La această întrebare răspunsul urmează a fi acordat prin intermediul altor trei întrebări.
  - a) Ajutorul este un instrument de politică adecvat pentru îndeplinirea obiectivului de politică avut în vedere?

- b) Există un efect de stimulare, și anume, ca urmare a ajutorului de stat primit, beneficiarul își schimbă comportamentul?
  - c) Măsura de ajutor este proporțională cu problema vizată, și anume, nu se poate obține aceeași modificare de comportament cu un ajutor mai mic?
  - a) *Ajutorul este un instrument de politică adecvat pentru îndeplinirea obiectivului de politică avut în vedere?*
- 61.** Potrivit pct. 144 din Regulamentul privind forma de notificare, procedura de examinare și adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat nr. 1/2025, decizia de a recurge la ajutorul de stat este justificată exclusiv prin gradul de adecvare a acelui instrument specific de intervenție a statului la obiectivul ce trebuie îndeplinit, și de regulă, se aplică când obiectivele urmărite nu se pot atinge prin utilizarea altui instrument de politică (de exemplu, instrumente de reglementare, furnizarea directă de bunuri și servicii de către stat ori instrumente fiscale care vizează redistribuirea plusvalorii).
- 62.** Dat fiind faptul că, statul finanțează publicațiile periodice naționale și regionale/locale, cu o valoare culturală semnificativă, dar cu un potențial comercial limitat prin acordarea subvențiilor și acoperă astfel o parte din costurile de editare, considerăm că ajutorul este un instrument adecvat. În mod general, subvențiile, ca formă de acordare a ajutorului de stat sunt măsurabile și limitate în timp, fapt ce le atribuie un calificativ vizibil mai înalt față de alte forme de acordare.
- b) *Există un efect de stimulare, și anume ca urmare a ajutorului de stat primit, beneficiarul își schimbă comportamentul?*
- 63.** Conform prevederilor pct. 145 din Regulamentul privind forma de notificare, procedura de examinare și adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat nr. 1/2025, ajutorul de stat trebuie să schimbe comportamentul unei întreprinderi beneficiare în așa fel încât să desfășoare o activitate care contribuie la realizarea unui obiectiv de interes public și pe care nu ar fi desfășurat-o în absența ajutorului, sau pe care ar fi fost realizat-o într-o manieră limitată sau diferită.
- 64.** Ajutorul de stat se acordă redacțiilor periodice pentru compensarea costurilor de distribuție a publicațiilor, care în ultimii ani au înregistrat pierderi generate de o serie de vulnerabilități, dintre care constrângeri operaționale și de logistică dictate de majorarea tarifelor de distribuție a ziarelor, costurile de hârtie, servicii tipografice etc.
- 65.** Măsura de sprijin notificată are ca obiectiv compensarea disfuncționalităților întâlnite în activitatea publicațiilor periodice naționale și regionale/locale, determinate de creșterea semnificativă a costurilor aferente procesului de tipărire și distribuție. În vederea corectării acestor eșecuri și a asigurării accesului neîntrerupt al populației la publicațiile de presă scrisă pe întreg

teritoriul țării, intervenția statului prin acordarea ajutorului de stat este justificată. În absența măsurii de sprijin, redacțiile ar fi fost nevoite să suporte costuri majorate, ceea ce ar fi condus, în mod inevitabil, la creșterea prețurilor abonamentelor și, implicit, la restrângerea accesului publicului la informație.

66. Totodată, măsura de sprijin produce efecte favorabile asupra funcționării publicațiilor periodice care depind de serviciile Întreprinderii de Stat „Poșta Moldovei”, întrucât le permite acestora să beneficieze în continuare de serviciile de distribuție fără a fi afectate de majorările semnificative ale costurilor. Aceste majorări ar fi determinat o reducere considerabilă a volumului publicațiilor periodice și ar fi periclitat desfășurarea activității redacțiilor. Prin urmare, intervenția statului contribuie la menținerea viabilității economice a sectorului și la asigurarea accesului publicului la informație prin intermediul presei scrise.
67. Se constată că, potrivit evaluărilor efectuate de API, în lipsa acordării măsurii de sprijin destinate distribuției publicațiilor periodice, un număr de aproximativ 8–10 publicații periodice independente, care produc conținut jurnalistic de calitate și contribuie în mod esențial la informarea corectă a cetățenilor, ar fi fost în imposibilitatea de a-și continua activitatea, iar restul publicațiilor și-ar fi redus considerabil tirajele. În aceste condiții, acordarea sprijinului financiar se impune ca fiind necesară și proporțională, constituind un instrument adecvat pentru menținerea pluralismului mediatic, consolidarea presei independente și garantarea accesului echitabil al publicului la informație de interes general.
68. Prin urmare, acordarea ajutorului de stat sub formă de subvenții pentru compensarea tarifelor de distribuție contribuie la continuarea activității publicațiilor periodice naționale și regionale/locale, care, în lipsa sprijinului, și-ar fi redus și mai mult tirajele sau și-ar fi sistat activitatea.
69. Măsura de sprijin are ca efect menținerea pluralismului mediatic și asigurarea accesului echitabil al populației la informație de calitate, prevenind dispariția publicațiilor independente și consolidând rolul presei scrise în promovarea valorilor democratice și culturale.
70. Prin urmare, se constată că măsura de sprijin produce un efect de stimulare evident, întrucât beneficiarii își modifică comportamentul economic în sensul menținerii și dezvoltării activității editoriale, activitate care nu ar fi fost posibilă în aceleași condiții în absența ajutorului de stat.
c) Măsura de ajutor este proporțională cu problema vizată, și anume nu se poate obține aceeași modificare de comportament cu un ajutor mai mic?
71. De mai mulți ani presa scrisă din Republica Moldova se confruntă cu dificultăți, însă la sfârșitul anului 2023 situația era catalogată de redacții și experți în

media ca fiind una gravă datorită creșterii considerabile a prețurilor la hârtie, servicii de tipar, energie electrică și servicii de distribuție.

72. În același timp în 2025, Î.S. „Poșta Moldovei”, acționând în corespundere cu prevederile contractelor încheiate privind distribuirea edițiilor periodice în baza abonamentelor încheiate între Î.S. „Poșta Moldovei” și redacții care nu au inclus tariful de distribuire în prețul abonamentului, nu transferă în contul redacțiilor mijloacele financiare ale redacțiilor care provin din abonamentele perfectate cu cititorii acestor ediții periodice, fapt care periclitează activitatea redacțiilor respective, agravează lunar situația lor financiară și creează riscuri pentru funcționarea sectorului media.
73. Astfel, măsura de sprijin analizată nu promovează profitul comercial, scopul principal fiind promovarea publicațiilor periodice care reprezintă un instrument esențial în promovarea valorilor culturale naționale și a diversității lingvistice și culturale.
74. Prin acordarea subvențiilor, furnizorul urmărește susținerea publicațiilor periodice, care în lipsa ajutorului nu ar fi în stare să-și desfășoare activitatea sau ar fi desfășurat-o într-o manieră diferită sau limitată, fiind alocată o măsură de ajutor proporțională cu problema vizată.
75. Potrivit informațiilor prezentate, mărimea subvenției se calculează pentru fiecare publicație periodică în parte. Calculele privind repartizarea sumelor destinate publicațiilor periodice beneficiare se efectuează pe baza facturilor recepționate de la beneficiari și a informațiilor oferite de Î.S. „Poșta Moldovei” privind tirajele distribuite.
76. În acest fel, măsura de ajutor este proporțională cu problema vizată, măsura examinată având drept scop menținerea nivelului de finanțare la minimul necesar.
3. *Denaturările concurenței sunt limitate, astfel încât bilanțul general să fie pozitiv?*
77. Ca urmare a impactului ajutorului de stat prin prisma prevederilor pct. 147-152 din Regulamentul privind forma de notificare, procedura de examinare și adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat nr. 1/2015, se constată următoarele efecte pozitive ale ajutorului de stat:
- efectele pozitive ale ajutorului sunt aproape certe, iar efectele negative sunt mai puțin probabile. Strategia Națională pentru Cultură și Patrimoniu pentru anii 2025-2035 aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 623/2025, precizează unele efecte pozitive ale acesteia: salvagardarea, protejarea și valorificarea patrimoniului cultural al țării; promovarea culturii ca un instrument strategic pentru consolidarea unui climat favorabil incluziunii și echității sociale etc.

- ajutorul este necesar pentru a genera efecte pozitive prin promovarea diversității culturale, fiind o premisă esențială a apariției publicațiilor periodice în bune condiții, la nivel profesionist și fără întreruperi;
  - ajutorul este bine orientat și se limitează la acordarea subvențiilor pentru acoperirea cheltuielilor de distribuție;
  - ajutorul care se acordă publicațiilor periodice urmează să producă efecte de contagiune pozitive importante pentru consolidarea sectorului cultural;
  - ajutorul nu denaturează semnificativ buna funcționare a pieței, efectul asupra mediului concurențial fiind minim;
  - ajutorul produce efecte pozitive clare în favoarea populației, contribuind la accesul liber la informațiile de calitate, la protejarea drepturilor cetățenilor de a fi informați corect și la creșterea rezilienței societății în fața dezinformării.
- 78.** Ca urmare a examinării unor potențiali indicatori cu efect negativ asupra mediului concurențial, potrivit pct. 153 din *Regulamentul privind forma de notificare, procedura de examinare și adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat nr. 1/2025*, pot fi considerați ca indicatori operaționali cu un impact negativ asupra poziției Consiliului Concurenței următorii indicatori:
- ajutorul este un ajutor de funcționare, sprijinind în principal nivelul producției sau al prețurilor;
  - cuantumul ajutorului este semnificativ în cazul publicațiilor periodice, însă ținând cont de experiența Uniunii Europene în compensarea totală a cheltuielilor eligibile/de producție în cazul ajutoarelor acordate sectorului cultural, considerăm că efectul negativ este diminuat, impactul asupra mediului concurențial fiind limitat.
- 79.** În urma evaluării compatibilității cu mediul concurențial normal, efectuată prin analiza comparativă a efectelor negative asupra concurenței și efectelor pozitive ale ajutorului de stat, se constată că acesta poate fi considerat compatibil cu mediul concurențial normal.

VI. EXPERIENȚA UNIUNII EUROPENE

- 80.** Uniunea Europeană (în continuare - *UE*) este un spațiu construit pe principii democratice, unde respectarea și promovarea diversității culturale reprezintă un pilon esențial al identității colective. Într-un context în care globalizarea și mobilitatea crescândă pot duce la uniformizarea valorilor și expresiilor culturale, UE își asumă rolul activ de a proteja și stimula mozaicul identităților culturale ale statelor membre.
- 81.** Conform art. 167 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (în continuare - *TFUE*), UE contribuie la dezvoltarea culturilor statelor membre,

respectând diversitatea națională și regională și promovând în același timp patrimonial cultural comun. Acest articol fundamentează politicile culturale europene și subliniază ideea că diversitatea nu este o piedică în calea unității, ci un element care îmbogățește spațiul comunitar și întărește coeziunea.

- 82.** Angajamentul UE față de promovarea diversității culturale este consolidat prin aderarea la Convenția UNESCO din 2005 privind protecția și promovarea diversității expresiilor culturale. Această Convenție oferă un cadru internațional care apără dreptul fiecărui stat de a-și dezvolta propriile politici culturale și de a încuraja expresiile artistice, lingvistice și tradiționale. UE susține astfel pluralismul cultural și accesul echitabil la bunuri și servicii culturale, inclusiv în fața presiunilor economice și comerciale globale.
- 83.** Ajutorul de stat SA.101754 (2022/N)⁴ autorizat de către Comisia Europeană în decembrie 2022 constă într-un program francez în valoare de 360,1 mil EUR destinat sprijinirii distribuției edițiilor periodice, inclusiv ziare și reviste. Scopul principal al acestei măsuri de sprijin este de a acoperi o parte din costurile de distribuție ale publicațiilor tipărite prin intermediul serviciului poștal universal. Măsura de sprijin urmează a fi finanțată din bugetul Ministerului Culturii, pentru perioada 5 decembrie 2022 - 31 decembrie 2026.
- 84.** Cu referire la art. 107 alin. 3) lit. (d) din TFUE pot fi considerate compatibile cu piața internă, ajutoarele destinate să promoveze cultura și conservarea patrimoniului, în cazul în care acestea nu modifică în mod nefavorabil condițiile schimburilor comerciale și de concurență în Uniune într-o măsură care contravine interesului comun.
- 85.** În urma examinării, Comisia a constatat că această schemă de ajutor de stat este necesară și adecvată pentru facilitarea dezvoltării activităților de publicare și distribuire a presei contribuind astfel la menținerea pluralismului informațional și este compatibilă cu piața internă în temeiul articolului 107 alin. 3) litera (d) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.
- 86.** Cauzele Nr. SA. 34138 (2012/N)⁵ și Nr. SA.43878 (2015/N)⁶ - Spania (obiectivul – cultură, sectorul (CAEM) - editarea jurnalelor și periodicelor).
- 87.** Autoritățile spaniole au notificat Comisiei, în conformitate cu art. 108 alin. (3) TFUE, schemele de ajutor de stat ce constau în acordarea de subvenții directe pentru publicarea revistelor culturale în limbile spaniolă, bască, catalană, galițiană sau valenciană. Bugetul total a schemelor a fost de 8,76 mil. EUR, respectiv, 4,65 mil. EUR și urmând a fi finanțate din bugetul Ministerului Culturii, Educației și Sportului (Spania). Comisia menționează că, intensitatea

⁴ https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/202308/SA_101754_B09A7986-0000-C1FC-B5BE-70124559FB05_83_1.pdf

⁵ https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/261806/261806_1733500_99_2.pdf

⁶ https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/243690/243690_1338994_32_2.pdf

ajutorului este de 50% din costul total de publicare al revistei (costurile de producție , distribuție și marketing), totodată, intensitatea ajutorului cumulat poate ajunge până la 100% din costurile de producție ale revistelor.

88. În urma evaluării, Comisia a constatat că schemele de ajutor notificate menționate supra, care vizează promovarea publicării revistelor de importanță culturală semnificativă, sunt compatibile cu piața internă în conformitate cu art. 107 alin. (3) lit. (d) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

Reieșind din constatările expuse, în temeiul art. 41 alin. (1) lit. p) din Legea concurenței nr.183/2012 și art. 10 alin. (2) lit. b) din Legea cu privire la ajutorul de stat nr.139/2012, Plenul Consiliului Concurenței

DECIDE:

1. A constata că măsura de sprijin notificată de către Ministerul Culturii privind finanțarea distribuirii publicațiilor periodice, în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 502/2025 și în limita mijloacelor financiare prevăzute în acest scop în Legea bugetului de stat pentru anul 2025 nr. 310/2024, constituie ajutor de stat în sensul art. 3 din Legea cu privire la ajutorul de stat nr.139/2012.
2. A autoriza schema de ajutor de stat ce ține de finanțarea din bugetul de stat sub formă de subvenții a publicațiilor periodice naționale și regionale pentru anul 2025.
3. Ministerul Culturii va transmite anual Consiliului Concurenței informații privind ajutorul de stat acordat, în vederea actualizării Registrului ajutoarelor de stat, conform art. 19 din Legea cu privire la ajutorul de stat nr. 139/2012.
4. Decizia intră în vigoare la data adoptării și va fi adusă la cunoștința Ministerului Culturii.
5. Prezenta decizie poate fi contestată, în termen de 30 de zile calendaristice de la primirea acesteia de către părți, la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, specializat în materie de contencios administrativ (mun. Chișinău, str. Kiev, nr. 3).
6. Partea dispozitivă a deciziei va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Alexei GHERȚESCU
Președinte